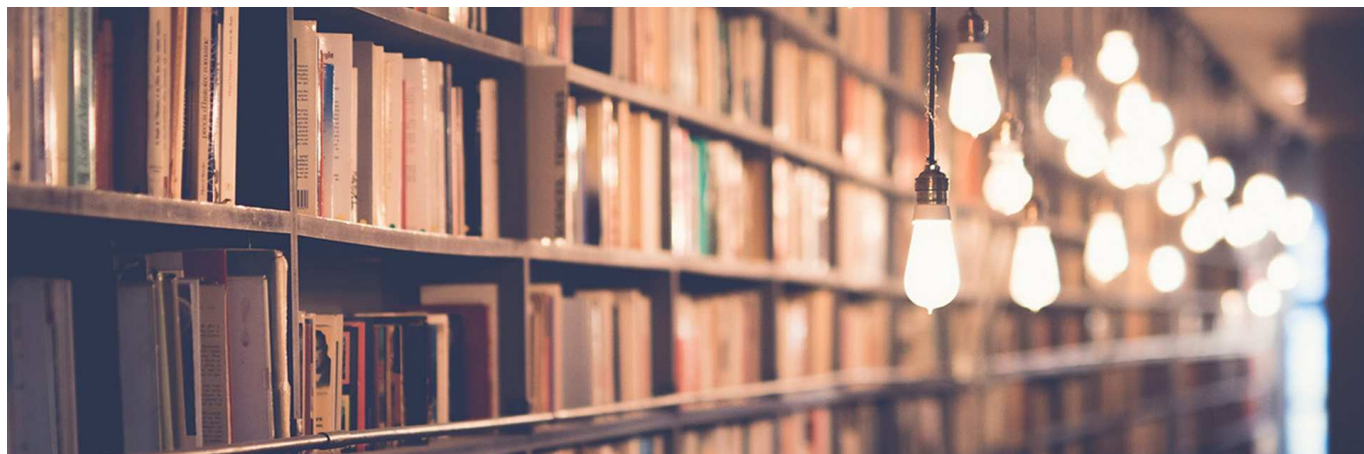

Co, według poetów starożytności i renesansu, ma w życiu wartość?

- [Wprowadzenie](#)
- [Przeczytaj](#)
- [Audiobook](#)
- [Film](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Bibliografia:

- Źródło: Horacy, *O co poeta prosi Apollina*.
- Źródło: Jan Kochanowski, *Na dom w Czarnolesie*.

Co, według poetów starożytności i renesansu, ma w życiu wartość?

Horacy, najśłynniejszy poeta Rzymu, został jednocześnie uznany przez twórców renesansowych za największy autorytet w sprawie twórczości lirycznej. To dzięki niemu autorzy szesnastowieczni mogli na nowo odkryć piękno kultury antyku i jego myśli filozoficznej. Dzieła Horacego głosiły bowiem pochwałę świata i życia, a zarazem nawoływały do życia rozumnego, do zachowania umiaru i równowagi. Były one ogromną inspiracją także dla Jana Kochanowskiego. Wielki liryk łaciński i polski poeta z Czarnolasu sięgali do wzorców zaczerpniętych z greckiej filozofii życia, rozważając, czym jest szczęście i co stanowi o jego autentycznej wartości.

Twoje cele

- Dokonasz analizy ody Horacego *O co poeta prosi Apollina*.
- Zinterpretujesz fraszkę Jana Kochanowskiego *Na dom w Czarnolesie*.
- Porównasz wymowę filozoficzną fraszki Kochanowskiego i ody Horacego.

Przeczytaj

Temat: Co według poetów starożytności i renesansu ma w życiu wartość? Odpowiedz na pytanie, interpretując podane teksty.

Oda Horacego *O co poeta prosi Apollina* pochodzi z pierwszego zbioru *Pieśni* twórcy, została napisana w 28 r. p.n.e. przy okazji poświęcenia nowej świątyni Apolla na Palatynie. Ma charakter prywatnej modlitwy, reprezentuje typ liryki inwokacyjnej.

((Horacy

O co poeta prosi Apollina

O co poeta prosi Apollina
gdy młode wino rozlewa z patery?
O co się modli w ten **dzień**
dedykacji?
O nie o zbiory na żyznej Sardynii
ani o stada mnożące się w żarach
Kalabrii ani nie prosi o złoto
czy kość indyjską czy grunty
zwilżane
po cichu nurtem spokojnym
Lirysu

Łoży kaleńskie niech nożem
okrzesa
kto panem winnic i w kubku ze
złota
bogaty kupiec niechaj pije wino
dobrze płacone **syryjskim towarem**
on z łaski nieba Atlantyckie wody
bezkarnie wita **trzy razy do roku**
albo i cztery mnie do życia starczą

Domniemany portret Horacego. Relief rzymski z około 50 roku.

Źródło: domena publiczna.

oliwki lekkie ślasy i cykoria
Synu Latony pozwól mi się cieszyć
tym co jest moje zdrowiem i nietkniętą
władzą umysłu pozwól niech się za mną
nie wlecze starość brzydka i bez **lutni**

Źródło: Horacy, *O co poeta prosi Apollina*.

Utwór Jana Kochanowskiego *Na dom w Czarnolesie* pochodzący z *Fraszek*. *Ksiąg trzecich* wydanych w 1584 roku odnosi się do biografii poety. Przeniósł się on bowiem do Czarnolasu dziesięć lat wcześniej, w dojrzałym wieku około 44 lat. Renesansowy wiersz jest formą modlitwy, rozmowy z Bogiem; podmiot liryczny zwraca się do niego, prosząc o to, by było mu dane dobre życie w nowym miejscu.

Dwór Jabłonowskich w Czarnolesie.

Źródło: domena publiczna.

« Jan Kochanowski

Na dom w Czarnolesie

Panie, to moja praca, a zdarzenie Twoje;
Raczyż błogosławieństwo dać do końca swoje!
Inszy niechaj pałace marmórowe mają
I szczerym złotogłowem ściany objijają,
Ja, Panie, niechaj mieszkam w tym gniaździe ojczystym,
A Ty mię zdrowiem opatrz i sumnieniem czystym,

Pożywieniem ućciwym, ludzką życzliwością,
Obyczajmi znośnymi, nieprzykrą starością.

Źródło: Jan Kochanowski, *Na dom w Czarnolesie*.

Słownik

fraszka

(wł. *frasca* – gałązka, drobiazg, bagatela, błahostka) krótki, zwięzły utwór wierszowany o różnorodnej tematyce z wyraźnie zaznaczoną pointą, żartobliwa odmiana epigramatu, nazwę z języka włoskiego wprowadził do literatury Jan Kochanowski

oda

(łac. *oda* z gr. *ōidē*) gatunek poetycki wywodzący się z liryki starożytnej Grecji, pierwotnie oznaczała utwór liryczny przeznaczony do śpiewu solowego lub chóralnego, związek słowa i muzyki narzucał budowę stroficzną i rytm, istotnym wyznacznikiem tego gatunku jest podniosły nastrój. Oda to utwór najczęściej pochwalny, skierowany do konkretnego adresata, wyraża treści pochwalne lub perswazyjne, opiewa jakieś ważne wydarzenia lub czyny bohatera

Audiobook

Konstruowanie pracy na temat:

Co, według poetów starożytności i renesansu, ma w życiu wartość? Odpowiedz na pytanie, interpretując podane teksty.

Polecenie 1

Zanim przystąpisz do pracy, przypomnij sobie zdobytą dotychczas wiedzę na temat dwóch epok: starożytności i renesansu. Wypisz najważniejsze cechy obu z nich, uwzględniając przy tym wartości, jakimi kierowali się ich przedstawiciele.

Polecenie 2

Zanim dokonasz wyboru spośród zaproponowanych w audiobooku metod napisania pracy interpretacyjnej, zbierz wszystkie informacje i zdecyduj, w którym modelu bardziej się przydadzą.

Ćwiczenie 1

W podanych tekstach literackich poeci wskazują również na to, co nie jest im potrzebne, czego nie postrzegają jako wartość. Określ funkcję takiego zabiegu retorycznego. Swoją odpowiedź wykorzystaj w pracy interpretacyjnej.

Ćwiczenie 2

Wymień najważniejsze cechy charakterystyczne ody i fraszki. To ćwiczenie pomoże ci w dostrzeżeniu różnic między oboma gatunkami i przygotowaniu pracy.

Audiobook można wysłuchać pod adresem: <https://zpe.gov.pl/b/P10q9tFaQ>

Analizuję temat

Dokładnie czytam temat i zauważam, iż stawia pytanie:

co ma w życiu wartość według poglądów Horacego i Jana Kochanowskiego?

Temat wymaga udzielenia odpowiedzi na podstawie analizy dwóch tekstów (ody Horacego i fraszki Kochanowskiego).

BRUDNOPIS

Przygotowanie do pisania pracy

Krok 1

Ustalam metodę pracy

Najpierw zanalizuję ody Horacego, szukając w niej odpowiedzi na postawione pytanie, później postąpię analogicznie z fraszką.

Krok 2

Czytam odę Horacego *Do Apollina* i zastanawiam się nad fragmentami dla mnie niejasnymi.

Zauważam, że już trzy pierwsze wersy wymagają wyjaśnienia:

O co poeta prosi Apollina

gdy młode wino rozlewa z patery?

O co się modli w ten dzień dedykacji?

Sięgam po *Słownik mitów i tradycji kultury* Władysława Kopalińskiego i znajduję wyjaśnienie, że Apollo to bóg sztuki, poezji, muzyki, mądrości (którą przekazywał przez wyrocznię), bóg ziemi, strzegący stad, rolnictwa i roślinności, bóg nowo założonych miast i kolonii a także śmierci – zabijał z łuku młodych mężczyzn.

Rozlewanie wina z patery symbolizuje oddawanie czci, hołdu bóstwu.

Z kolei dzień dedykacji oznacza moment poświęcenia nowej świątyni Apolla, która została wzniesiona po zwycięstwie pod Akcjum.

Krok 3

Ustalam, kim jest człowiek wypowiadający słowa wiersza oraz w jakiej sytuacji się znajduje.

Nie ma z tym kłopotu, bo mówiący przedstawia się sam w pierwszych słowach wiersza – to poeta.

Wyraźnie określona jest też sytuacja. Poeta zastanawia się, o co poprosić boga, swojego patrona, w dniu jego święta. W ten sposób wiersz, który miał być hołdem dla bóstwa, modlitwą, poświęcony został rozważaniom, co naprawdę ma dla poety w życiu wartość, czego mu brakuje i o co miałby zanosić modły. Mówiący wykorzystuje moment składania ofiary do rozmyślenia o własnym życiu.

Krok 4

Zastanawiam się, jakie życzenia wyraża poeta.

Początkowo poeta nie udziela bezpośredniej odpowiedzi na pytania, które postawił, a pojawiające się informacje są – paradoksalnie – wyjaśnieniem, czego poeta nie pragnie. Być może zastosowanie takiego zabiegu ma podkreślić wagę i znaczenie próśb, które pojawią się w dalszej części wiersza. Przez zestawienie tego, czego poeta nie ceni, z

wartościami, które są dla niego istotne – te drugie zyskują (także w oczach czytającego) dodatkową wartość.

Ustalam, czego poeta nie potrzebuje:

- zbiorów Sardynii, która została określona epitetem *żyzna* – czyli bogactw płynących z uprawiania żyznej, płodnej ziemi,
- stad z Kalabrii (wg *Encyklopedii PWN*: Kalabria – region w południowych Włoszech słynący z hodowli bydła),
- złota, kości indyjskiej (czyli słoniowej, która służyła do wyrobu ozdób i rzeźb),
- żyznej ziemi, którą nawadniają wody rzeki Lirys.

Podsumowując, stwierdzam, że poeta nie pragnie tego, co mógłby mu ofiarować Apollo jako bóg rolnictwa: stad, nowych miast i kolonii, a więc dobrobytu, który można osiągnąć przez zbieranie plonów, hodowlę bydła, handel.

Krok 5

Prezentuję i charakteryzuję postacie, których styl życia nie odpowiada poecie.

Druga strofa mówi właśnie o osobach, którym poeta pozostawia takie prośby – o rolniku i kupcu. Ich sposób życia nie odpowiada poecie (świadczy o tym użycie trybu rozkazującego wyrażającego życzenie przypisane innym: *niech [...] okrzesa kto panem czy kupiec niechaj pije wino* sugerujące, że poeta pozostawia owe czynności innym, jemu są obce czy obojętne):

- właściciel winnic, który uprawia winorośl, jest na trwałe związany zarówno ze swoim zajęciem, jak i z ziemią, nie może dopuścić do jej zaniedbania, musi się o nią troszczyć, ale też czerpie z niej zyski,
- kupiec, który żegluje po Atlantyku i sprowadza do Rzymu towary, sprzedawane potem z zyskiem, pije ze złotego kubka, symbolu dostatku i zamożności – życie kupca wypełniają podróże, jest on nierozzerwalnie związany z dającym mu majątek zajęciem.

Koniec drugiej strofy uzasadnia, dlaczego poeta nie zabiega o luksus i majątek. Przynosi istotną dla tematu informację o tym, co może zaspokoić jego materialne, życiowe potrzeby. Poeta twierdzi, że on zadowoli się oliwkami i cykorią, które starczą mu za posiłek.

Krok 6

Zestawiam informacje na temat wartości, które poeta uznaje za istotne.

Dopiero trzecia strofa przynosi modlitwę do Apollina, którego poeta nazywa synem Latony (w *Słowniku mitów i tradycji kultury* Władysława Kopalińskiego Latona przedstawiona jest jako matka Apolla i Artemidy – bogini łowów). Mówi, że pragnie tylko, by bóg pozwolił mu się cieszyć tym, co już ma:

- zdrowiem i sprawnym umysłem
- prosi, żeby ustrzegł go przed złą (*brzydką* – domyślamy się, że niedołężną) starością
- prosi, żeby nie utracił zdolności tworzenia.

Krok 7

Wnioskując, mogę powiedzieć, że poeta prosi Apolla o udzielenie mu łaski cieszenia się tym, co według niego jest w życiu najważniejsze – zdrowiem, pogodą ducha, talentem. Nie pragnie dóbr materialnych, zakładając (możemy się tego domyślić, poeta nie mówi wprost), że są przemijające, nietrwałe i, w gruncie rzeczy, mało istotne.

Krok 8

Interpretuję fraszkę Kochanowskiego *Na dom w Czarnolesie*.

Tak jak w poprzednim utworze, nie następuje trudności ustalenie, kim jest podmiot mówiący. To jeden z tych – wcale nie tak licznych – przypadków, gdy bez wielkiego błędu możemy go utożsamić z poetą. O tym, w jakim momencie, w jakiej sytuacji mogła powstać jego wypowiedź, wnioskujemy z informacji zawartych w tytule (*Na dom w Czarnolesie*) i w pierwszym wersie fraszki:

Panie, to moja praca, a zdarzenie Twoje

Słowo to łączy fraszkę z tytułem, a że jest to zaimek wskazujący, można zaryzykować stwierdzenie, że towarzyszy mu gest wskazujący ukochaną siedzibę poety (dwór w Czarnolesie), gest czyniony z uczuciem dumy, radości i miłości. Poeta zwraca się do Boga, mówiąc o swoim domu.

Krok 9

Ustalam, jaki charakter ma utwór

Cała fraszka, mimo że niezwiązana, jak oda Horacego, z obrzędem religijnym, jest modlitwą, apostrofą do Boga (świadczą o tym zwroty – *Panie, Twoje*). Już w pierwszym

zdaniu utworu poeta uznaje, iż dom w Czarnolesie (*moja praca*) zawdzięcza tylko boskiej przychylności i dobroci (*zdarzenie Twoje* – oznacza dar).

Krok 10

Szukam informacji na temat tego, o co prosi poeta w swej modlitwie:

- o boskie błogosławieństwo (opiekę, uwagę), które towarzyszyć mu będzie do końca jego dni,
- o możliwość mieszkania i życia w Czarnolesie, domu, który nazywa *gniazdem ojczystym* – domem rodzinnym, kojarzącym się jednoznacznie z bezpieczeństwem, ciepłem,
- o zdrowie,
- o czyste sumienie – nie chce się znaleźć w sytuacjach, w których będzie zmuszony do niegodnego postępowania, które będzie rodziło wyrzuty sumienia,
- uczciwie zdobyte pożywienie (zapracowane, zasłużone),
- *ludzką życzliwość* – zrozumienie, przychylność innych,
- *znośne obyczaje* – nieuprzykrzające życia rodzinie, przyjaciołom,
- *nieprzykrą starość* – która nie będzie się łączyła z niedołęstwem fizycznym i umysłowym.

Krok 11

Zauważam również, że poeta zawarł w utworze informację o tym, co nie jest mu potrzebne do szczęścia.

Poeta nie pragnie:

- marmurowych pałaców (tak jak u Horacego pojawia się tryb rozkazujący *inszy niechaj [...] mają*),
- obitych złotogłowiem ścian.

Oba elementy symbolizują dostatek, przepych.

Krok 12

Podsumowując, stwierdzam, że poeta, podobnie jak Horacy, nie prosi o dobra materialne, ale o to, co nieprzemijające, ponadczasowe.

Krok 13

Porównuję treść utworów, w których zauważam sporo podobieństw:

- obaj poeci zwracają się z prośbą do swego boga (Apolla i Boga), wierząc, że to od niego pochodzi ludzki dostatek, za jego sprawą człowiek może być szczęśliwy,
- dla obydwu poetów modlitwa jest sposobem ustalenia, co ma dla nich naprawdę wartość,
- obydwaj, w chwili gdy kierują swe prośby, są zadowoleni z tego, co posiadają, dlatego nie proszą o nic więcej, a tylko o zachowanie tego, co już mają,
- Horacy prosi o możliwość tworzenia, dobrą starość, sprawność umysłu,
- prośba Kochanowskiego jest szersza, bardziej rozbudowana i wyraźnie są w niej określone wartości, które są dla niego najcenniejsze, a są to – poza zaspokojeniem skromnych potrzeb – wartości moralne,
- poeci wyraźnie podkreślają, że obojętne są im majątek, zaszczyty, bogactwa,
- proszą o to, co dla człowieka najistotniejsze, bez czego nie można mówić o szczęściu.

Mogę dodać, że z utworów przebija mądrość, która charakteryzuje ludzi dojrzałych, świadomych tego, co naprawdę jest w życiu istotne.

CZYSTOPIS

Buduję wstęp

We wstępie mogę napisać, że:

- treść ody i fraszki jest bardzo podobna
- obaj poeci opisują wartości, które mogą dać człowiekowi szczęście,
- obaj charakteryzują stany i zajęcia, które w ich pojęciu łączą się z niebezpieczeństwem zapomnienia o tym, co istotne, chęcią zarabiania pieniędzy, które odciągają człowieka od wartości, które są naprawdę ważne.

Komponuję rozwinięcie

Ponieważ rozwinięcie będzie zawierało myśli zawarte w brudnopisie, można zaproponować dwa modele konstrukcji pracy:

Metoda 1

I. Wstęp

II. Rozwinięcie

Część A

Omówienie poglądu Horacego na sprawy dla człowieka najistotniejsze. Określenie, czego poeta nie pragnie – co nie ma dla niego wartości. Podsumowanie rozważań. (Można zastosować odwrotną kolejność działań, najpierw napisać o tym, co poeta odrzuca, potem – co jest dla niego istotne, jak zostało pokazane w przeprowadzonej analizie utworu).

Część B

Omówienie poglądu Kochanowskiego na sprawy dla człowieka najistotniejsze. Określenie, czego poeta nie pragnie – co nie ma dla niego wartości. Podsumowanie rozważań. (Można zastosować odwrotną kolejność działań, najpierw napisać o tym, co poeta odrzuca, potem – co jest dla niego istotne, jak zostało pokazane w przeprowadzonej analizie utworu).

III. Zakończenie

Podsumowanie przynoszące informacje, że poglądy poetów są zbieżne, każdy z nich przyznaje najistotniejszą rolę wartościom moralnym, duchowym, zdrowiu. Wspólne dla obu jest stwierdzenie, że wszystko, co dla człowieka ważne, zależy od woli Boga.

Metoda 2

I. Wstęp

II. Rozwinięcie

Część A

Charakterystyka podmiotów mówiących obu wierszy oraz sytuacji, w jakiej się wypowiadają. Ustalenie adresatów wierszy – Apollo i Bóg.

Część B

Omówienie, jakie wartości są istotne dla Horacego, a jakie dla Kochanowskiego.
Znalezienie punktów wspólnych i różnic.

Część C

Stwierdzenie, co dla poetów nie ma znaczenia – podanie przykładów.

III. Zakończenie

Tworzę zakończenie

W zakończeniu mogę napisać, że:

- sądy poetów (żyjących w odległych czasowo epokach, ale bliskich sobie, o czym świadczy fascynacja Kochanowskiego twórczością Horacego) są zbieżne,
- obaj przyznają pierwszeństwo zdrowiu, mądrości, dobremu samopoczuciu przed posiadaniem majątku, dóbr ziemskich, zawodu, który przynosi pieniądze,
- eksponując (podkreślając) postawy, które są im obce, nadają wartościom dla siebie istotnym jeszcze większą rangę.

Film

Polecenie 1

Obejrzyj film. Jakich trzech poetów rzymskich odegrało podstawową rolę w świadomości Europejczyków i jakie wartości reprezentowali? Zapisz swoją odpowiedź.

Film dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/DxAzPsQh>

Nagranie filmowe lekcji pod tytułem *Wartości według poetów starożytności i renesansu*.

Polecenie 2

Opisz wartości, które reprezentował polski poeta renesansu Klemens Janicki.

Dla nauczyciela

Autor: Anna Grabarczyk

Przedmiot: Język polski

Temat: Co, według poetów starożytności i renesansu, ma w życiu wartość?

Grupa docelowa:

Szkoła ponadpodstawowa, liceum ogólnokształcące, technikum, zakres podstawowy

Podstawa programowa:

Zakres podstawowy

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich. Uczeń:

1) rozumie podstawy periodyzacji literatury, sytuuje utwory literackie w poszczególnych okresach: starożytność, średniowiecze, renesans, barok, oświecenie, romantyzm, pozytywizm, Młoda Polska, dwudziestolecie międzywojenne, literatura wojny i okupacji, literatura lat 1945–1989 krajowa i emigracyjna, literatura po 1989 r.;

9) rozpoznaje tematykę i problematykę poznanych tekstów oraz jej związek z programami epoki literackiej, zjawiskami społecznymi, historycznymi, egzystencjalnymi i estetycznymi; poddaje ją refleksji;

13) porównuje utwory literackie lub ich fragmenty, dostrzega kontynuacje i nawiązania w porównywanych utworach, określa cechy wspólne i różne;

14) przedstawia propozycję interpretacji utworu, wskazuje w tekście miejsca, które mogą stanowić argumenty na poparcie jego propozycji interpretacyjnej;

15) wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, szczególnie kontekst historycznoliteracki, historyczny, polityczny, kulturowy, filozoficzny, biograficzny, mitologiczny, biblijny, egzystencjalny;

16) rozpoznaje obecne w utworach literackich wartości uniwersalne i narodowe; określa ich rolę i związek z problematyką utworu oraz znaczenie dla budowania własnego systemu wartości.

III. Tworzenie wypowiedzi.

1. Elementy retoryki. Uczeń:

6) rozumie, na czym polega logika i konsekwencja toku rozumowania w wypowiedziach argumentacyjnych i stosuje je we własnych tekstach;

7) odróżnia dyskusję od sporu i kłótni;

2. Mówienie i pisanie. Uczeń:

1) zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie;

2) buduje wypowiedź w sposób świadomy, ze znajomością jej funkcji językowej, z uwzględnieniem celu i adresata, z zachowaniem zasad retoryki;

4) zgodnie z normami formułuje pytania, odpowiedzi, oceny, redaguje informacje, uzasadnienia, komentarze, głos w dyskusji;

6) tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wypowiedź o charakterze argumentacyjnym, referat, szkic interpretacyjny, szkic krytyczny, definicja, hasło encyklopedyczne, notatka syntetyzująca;

10) w interpretacji przedstawia propozycję odczytania tekstu, formułuje argumenty na podstawie tekstu oraz znanych kontekstów, w tym własnego doświadczenia, przeprowadza logiczny wywód służący uprawomocnieniu sformułowanych sądów;

11) stosuje zasady poprawności językowej i stylistycznej w tworzeniu własnego tekstu; potrafi weryfikować własne decyzje poprawnościowe;

12) wykorzystuje wiedzę o języku w pracy redakcyjnej nad tekstem własnym, dokonuje korekty tekstu własnego, stosuje kryteria poprawności językowej.

IV. Samokształcenie.

9. wykorzystuje multimedialne źródła informacji oraz dokonuje ich krytycznej oceny;

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- kompetencje w zakresie wielojęzyczności;
- kompetencje cyfrowe;
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- kompetencje obywatelskie;
- kompetencje w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej;
- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji.

Cele operacyjne. Uczeń:

- omawia wartości istotne z punktu widzenia poetów starożytnych i renesansowych;
- wymienia poetów rzymskich, którzy odegrali podstawową rolę w świadomości Europejczyków i omawia wartości, które reprezentowali;
- redaguje wypowiedź pisemną na zadany temat.

Strategie nauczania:

- konstruktywizm;
- konektywizm.

Metody i techniki nauczania:

- ćwiczeń przedmiotowych;
- z użyciem komputera;
- dyskusja;
- metoda kosza i walizki.

Formy pracy:

- praca indywidualna;
- praca w grupach;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne:

- komputery z głośnikami, słuchawkami i dostępem do internetu;
- zasoby multimedialne zawarte w e-materiale;
- tablica interaktywna/tablica, pisak/kreda.

Przebieg lekcji

Przed lekcją:

1. **Przygotowanie do zajęć.** Nauczyciel loguje się na platformie i udostępnia uczniom e materiał „Co, według poetów starożytności i renesansu, ma w życiu wartość?”. Prosi uczestników zajęć o zapoznanie się z tekstami w sekcji „Przeczytaj” i wysłuchanie audiobooka.
2. Wybrani uczniowie korzystają z dostępnych źródeł tradycyjnych i online, np. zaproponowanych w materiałach pomocniczych i zdobywają wiedzę na temat wartości w życiu według poetów starożytnych i renesansowych.

Faza wprowadzająca:

1. Nauczyciel dzieli klasę na kilka grup i każdej daje koperty z wierszami *Na dom w Czarnolesie* i *O co poeta prosi Apollina* pociętymi na poszczególne wersy. Proponuje uczniom ułożenie wierszy z wyciętych pasków i sprawdzenie znajomości utworów (w razie trudności uczniowie mogą parę razy zajrzeć do e-materiału).
2. Grupy prezentują efekty swojej pracy. Nauczyciel komentuje efekty pracy grup i podaje cel zajęć oraz temat.

Faza realizacyjna:

1. Uczniowie przygotowują się do napisania pracy na temat: Co, według poetów starożytności i renesansu, ma w życiu wartość? Odpowiedz na pytanie, interpretując podane teksty.
W tym celu zapoznają się z audiobookiem i krok po kroku wykonują instrukcję, która jest tam zamieszczona.
2. Nauczyciel prosi uczniów o obejrzenie filmu zamieszczonego w e-materiale. Pyta, jakich trzech poetów rzymskich odegrało podstawową rolę w świadomości Europejczyków i jakie wartości reprezentowali.
3. Uczniowie na podstawie obejrzanego filmu opisują wartości, które reprezentował polski poeta renesansu Klemens Janicki.

Faza podsumowująca:

1. Nauczyciel zawiesza na tablicy dwa plakaty z narysowanym koszem i walizką. Rozdaje uczniom po dwie karteczki samoprzylepne. Prosi, aby uczniowie zapisali na jednej z nich, przemyślenia, które zabiorą z sobą po zajęciach; na drugiej to, czego nie akceptują. Jedna osoba odczytuje zapisy zamieszczone przy walizce i koszu.
2. Nauczyciel odczytuje temat lekcji i inicjuje krótką rozmowę na temat kryteriów sukcesu.

Praca domowa:

1. Zredaguj wypowiedź pisemną na temat omawiany podczas lekcji: Co, według poetów starożytności i renesansu, ma w życiu wartość?

Materiały pomocnicze:

- E. Miodońska-Brookes, A. Kulawik, M. Tatara, *Zarys poetyki*, Warszawa 1974.
- Aleksandra Okopień-Sławińska, *Semantyka wypowiedzi poetyckiej*, Kraków 2001.
- https://rcin.org.pl/Content/66495/WA248_72642_P-I-2524_libera-oda_o.pdf

Wskazówki metodyczne

- Nauczyciel może wykorzystać medium w sekcji „Audiobook” do podsumowania lekcji.